

Domstolen vil sikkert ha svart ham: Vi vet at mørkleggingen i Norge på enkelte hold har gjort stemningen amper, men blandt nordmenn her i Sverige vil det i dag ikke bli lagt vekt på et slikt enkelt, friskt og flabbete uttrykk fra en politisk motstander. Vi har da andre og viktigere ting fore enn å veie den slags ord på gullvekt.

Dersom Oslo byretti-dag - 9 år etter - mot formodning skulle komme til det motsatte resultat med hensyn til den virkning det benyttede ord kunne vårt eget til å ha i Sverige i 1944 kommer vi til det neste ledd i påsagnet.

Er den omstendighet, at vedkommende brevskriver i sin politiske agitasjon har brukt den, riktignok fra nasistleiren hentede men saklig sett ganske treffende og morsomme karakteristikk være et for ham, brevskriveren vanærende forhold, farlig for hans gode navn og rykte? Med andre ord: Dersom Shjelderup i 1950 i en engere krets og i forbindelse med en diskusjon om Haugs aksjon mot hjemmefrontledelsen i henhold til hva det var blitt Shjelderup meddelt og bekreftet gjennom den amerikanske legasjon hadde nevnt dette brevet sammen med en del andre som han også mente å ha all grunn til å tro skrev seg fra Haug? Ville Haug da ved saksanlegg mot Shjelderup kunne kreve en slik uttalelse mortifisert?

Med andre ord: Ville en uttalelse som Schjelderups fremkommet på denne måten i og for seg etter sitt innhold være vanærende og tillitsberövende for Haug, en objektivt rettsstridig ærekrenkelse av den ært og styrke, at han eller nå hans enke etter norsk rett kan kreve rettsapparatet satt i bevegelse for å få uttalelsen erklært død og maktesløs? Jeg ser altså stadig bort fra hvorledes forholdet ville være når en slik uttalelse slik som her er fremkommet fra Shjelderup da han som vidne under straffeansvar var forpliktet til å forklare seg om Haugs aksjon.

Når det skal avgjøres om en handling er rettsstridig, det vil etter Ussing (Rettsstridighet 1949 side 38) en handling hvortil der knyttes rettslig reaksjon som straff, erstatningsplikt eller mortifikasjon, da gjelder det å "avveie de to motstående hensyns fornuftige krav, på den ene side fordringen på sådan handlefrihet som er fornøden for oppnåelsen av livsvirksomhetens berettigede formål, på den annen side en sådan betryggelse for rettighetene, som er betingelse for en virkelig rettssikkerhet" (Ussings sitat av Goos, side 24).